TULOSLASKENTA JA VEROSUUNNITTELU - VERKKOKURSSI

OPINTOJAKSON (6 op) SISÄLTÖ:

- Verotusjärjestelmä
- Yritysverotus
- > Elinkeinotoiminnan verotus
- > Tilinpäätössuunnittelu

OPETUS JA SUORITUSTAPA:

Itsenäinen opiskelu

TULOSLASKENTA JA VEROSUUNNITTELU - VERKKOKURSSI

KIRJALLISUUSVAATIMUKSET:

Tomperi, S. (2014). Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu, Wsoy

Aihealueeseen liittyvät keskeiset voimassaolevat päivitetyt säädökset ja lait (erityisesti KPL ja KPA sekä EVL) löytyvät kurssikirjan lopusta sekä saatavissa sähköisessä muodossa

http://www.finlex.fi/lains/index.html

VEROTUS JA TULOJÄRJESTELMÄN RAKENNE

Tuloslaskenta ja verotus Itä-Suomen yliopisto

1 JOHDANTO VEROTUKSEEN

- Verotuksen yhteiskunnallinen näkökulma
- Verot kerätään yhteiskunnassa julkiselta ja yksityiseltä sektorilta
- > Verotuksen tavoitteet
 - 1. Fiskaaliset
 - 2. Tulonjako
 - 3. Ohjaavat (kasvu-, suhdanne-, alue- ja elinkeinopoliittiset tavoitteet)

1.1 Veropohjat

- Verot kerätään Suomessa 4 eri veropohjasta
 - 1. Tulot
 - 2. Kulutus
 - 3. Omaisuuden siirtäminen
 - 4. Työnantajilta ja työntekijöiltä kerättävät veroluonteiset sosiaaliturvaan liittyvät maksut

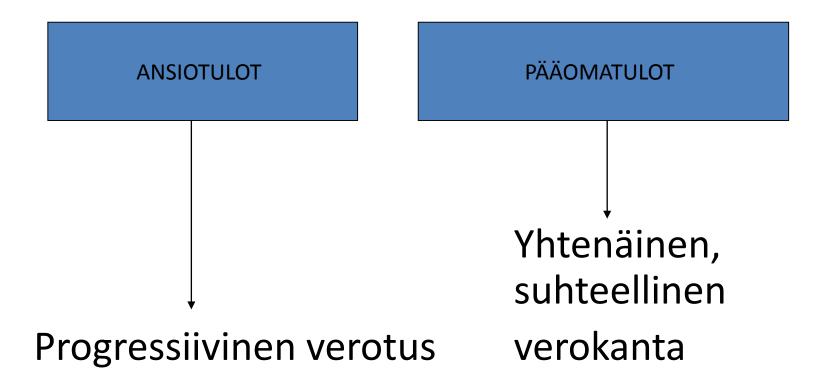
1.2 Yritysverotus

- Yritysverotus osana verotusta
 - -> Tuloverotus (nettovoitto)
 - -> Omistajille jaetun voiton verotus

1.3 Verotukseen kohdistuvat keskeiset lait

- 1. Elinkeinoverolaki (EVL)
- 2. Maatilatalouden tuloverolaki (MVL)
- Tuloverolaki (TVL)
- 4. Ennakkoperintälaki (EPL) ja –asetus (EPA)
- 5. Laki verotusmenettelystä (VML)

1.4 Tuloverojärjestelmän rakenne

1.5 Verovelvollisuus

TVL, yleinen tai rajoitettu verovelvollisuus

- yleisesti verovelvollisia:
 - 1. luonnolliset henkilöt (ihmiset)
 - -> asuu Suomessa tai oleskelee jatkuvasti yli 6 kk ajan Suomessa

2. Yhteisöt

-> kotimainen, rekisteröity Suomessa tai perustettu Suomen lainsäädännön mukaisesti

3. Kuolinpesä

-> ihminen, joka kuolinhetkenä asunut Suomessa (verotetaan Suomesta ja ulkomailta saaduista tuloista)

1.5 Verovelvollisuus

- Rajoitetusti verovelvollinen
 - 1. Luonnollinen henkilö, joka ei asu Suomessa
 - 2. Ulkomainen yhteisö
- >> Rajoitetusti verovelvolliset suorittavat veroa Suomesta saamistaan ansiotuloista ja pääomatuloista (esim. Suomesta saaduilla palkkatuloilla tai suomalaisen yhtiön maksamista osingoista)

1. Yhteisö (TVL 3 §)

- Laaja joukko erilaisia organisaatioita,
 - yritysmuodoista oy, oyj, osuuskunnat
 - julkisista organisaatioista valtio ja sen laitokset, kunta ja kuntayhtymät, seurakunnat
 - muut organisaatiot, yhdistykset ja säätiöt
- ulkomaisia kuolinpesiä, yhteisöihin verrattavia oikeushenkilöitä, erityiseen tarkoitukseen varattua varallisuuskokonaisuutta
- Yhteisöjä koskee suhteellinen 20 % verokanta
- > (26% vuoteen 2011, 24,5% vuoteen 2014)

2. Yleishyödylliset yhteisöt

- Esim. urheiluseurat, hyväntekeväisyysjärjestöt (laaja vaikutuspiiri)
- maksavat elinkeinotulostaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle
- kiinteistötuloistaan maksavat veroa kunnalle ja seurakunnalle
- henkilökohtaiset tulot verovapaita (esim. jäsenmaksutulot, luovutusvoitot, korot ja osingot)
- Kokonaan verovapaiden yhteisöjen luettelo (TVL 20.1 §)

3. Yhtymät (TVL 4 §)

ELINKEINOYHTYMÄ

Ay, Ky ja

Laivanisännistöyhtiö

kahden tai useamman henkilön muodostama

VEROTUSYHTYMÄ

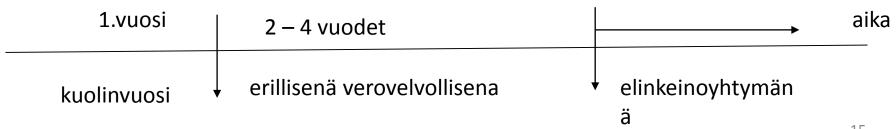
yhteenliittymä ->

kiinteistön viljely ja hallinta

- Yhtymät eivät ole itsenäisiä verovelvollisia
- Verotuksessa yhtymiä tarkastellaan laskentasubjekteina
- Yhtymälle vahvistetaan elinkeinotoiminnan, maatalouden tai muun toiminnan tulos
- ➤ Tulolähteen vahvistettu tulos jaetaan osakkaille heidän tulonaan verotettavaksi (osuuksien perusteella)
- > Tulolähteen tappiota ei jaeta osakkaille

4. Kuolinpesä (TVL 17 §)

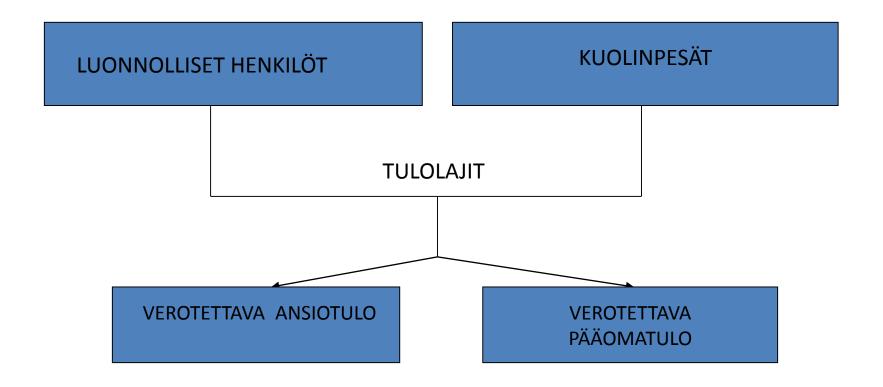
- > verotus tapahtuu verovuodelta jolloin henkilö on kuollut
- koskee kuolinpesän tulosta ja varallisuutta
- kotimaista kuolinpesää verotetaan kuolinvuoden jälkeen erillisenä verovelvollisena ilman aikarajoja
- ➤ liiketoimintaa harjoittavaa kuolinpesää verotetaan erillisenä verovelvollisena 3 vuotta perittävän kuolin vuoden seuraavilta verovuosilta, sen jälkeen elinkeinoyhtymänä

5. Perhe (TVL 7 §)

- ➤ Puolisoiksi katsotaan henkilöt, jotka ovat solmineet avioliiton ennen verovuoden päättymistä tai eläneet verovuonna jatkuvasti avioliitonomaisissa oloissa (yhteinen talous)
- > Puolisoita koskevia säännöksiä ei sovelleta aviopuolisoihin
 - yhteiselämän lopettaakseen asuneet koko verovuoden erillään tai muuttaneet verovuoden aikana pysyvästi erilleen
 - toinen puolisoista ei ole yleisesti verovelvollinen
- > Puolisoiden ansio- ja pääomatulojen verotus erillään
 - lasketaan verotettava tulo
 - määrätään vero
- ➤ Yrittäjäpuolisoita ovat puolisot, jotka yhdessä harjoittavat elinkeinotoimintaa tai maataloutta. Yritystulo jaetaan puolisoiden kesken.

2. TULOLAJIT

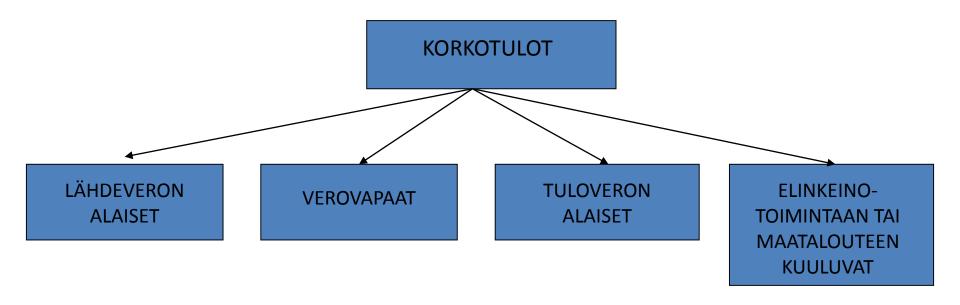
2.1 PÄÄOMATULOT

Verotuksen näkökulmasta pääomatuloja ovat:

- 1. Omaisuuden tuotto
- 2. Omaisuuden luovutuksesta saatu voitto
- Muu tulo, jota varallisuuden katsotaan kerryttäneen

2.1 Pääomatulot

1. KORKOTULOT

Lähdeveronalaiset korkotulot

- Merkittävä osa korkotuloista on lähdeverotuksen alaisia (1991; LAKI KORKOTULON LÄHDEVEROSTA), kun koronsaajana on Suomessa yleisesti verovelvollinen luonnollinen henkilö tai kuolinpesä.
- Lähdeveron perii koron maksaja.
- Lähdeveron alaisia korkotuloja ovat:
 - yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitetulle tilille maksettu korko
 - joukkovelkakirjalainalle maksettu korko (yleisömerkintä rahoitustarkastuksen luettelossa)
 - > ed. mainitut korot eivät ole tuloverotuksessa vähennyskelpoisia

Verovapaat korkotulot

 Ay, Ky, Oy tai muun juridisen oikeushenkilön saamia korkotuloja ei lähdeveroteta

➢ Oikeushenkilöiden normaalia tuloa

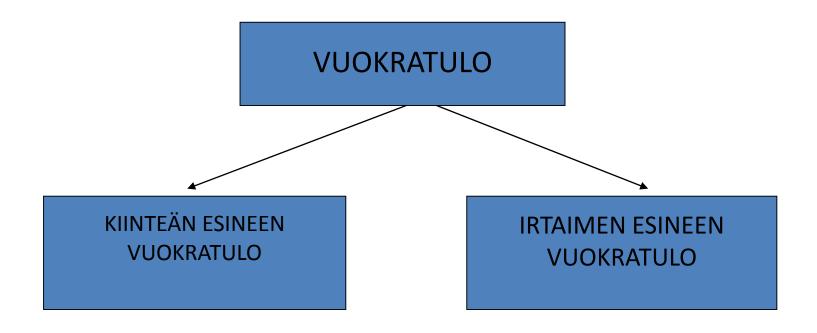
Tuloveronalaiset sekä elinkeino- ja maataloustoimintaan kuuluvat korkotulot

 Korkotuloja ja pääomahyvityksiä verotetaan normaalina pääomatulona.

> (TVL) verotettavalla korkotulolla sama verokanta kuin lähdeverotettavalla korkotulolla.

2.1 Pääomatulot

2. VUOKRATULOT

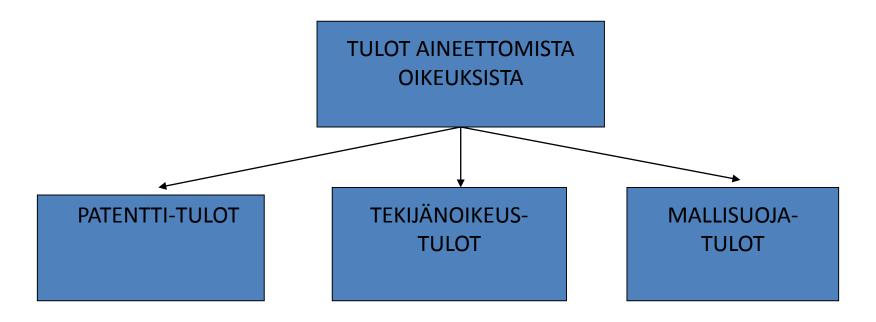

Vuokratulot

- Kiinteän esineen kuten kiinteistöjen vuokraaminen katsotaan vain harvoin elinkeinotoiminnaksi.
- Irtainten esineiden laajamittainen vuokraaminen katsotaan yleensä elinkeinotoiminnaksi.
- Vuokratulojen hankkimisen ja säilyttämisen menot vähennyskelpoisia pääomatuloista.

2.1 Pääomatulot

3. TULOT AINEETTOMISTA OIKEUKSISTA

Tulot aineettomista oikeuksista

- Verotetaan ansiotulona jos...
- 1. Tulo perustuu verovelvollisen omaan toimintaan
- Aineettoman oikeuden luovutus (käyttökorvaus ja luovutushinta).
- Aineeton oikeus on lahjoitettu verovelvolliselle >>> ansiotuloa ovat käyttökorvaus ja luovutushinta
- Verotetaan pääomatulona jos...
- Aineeton oikeus on saatu perintönä tai testamentilla
- Aineeton oikeus hankittu vastiketta vastaan.

Verotettavan pääomatulon laskeminen

VERONALAISET PÄÄOMATULOT

- TULON HANKKIMISESTA JA SÄILYTTÄMISESTÄ JOHTUNEET MENOT
 - = PUHDAS PÄÄOMATULO
- PÄÄOMATULOISTA VÄHENNETTÄVÄ TULOLÄHTEEN TAPPIO
- ASUNTO- (65 %), OPINTO- JA TULONHANKKIMISVELKOJEN KORKOMENOT
- ENSIASUNTOON KOHDISTUVAT KOROT
 - = VEROVUODEN PÄÄOMATULO
- PÄÄOMATULOISTA VÄHENNETTÄVÄ PÄÄOMATULOLAJIN TAPPIO
 - = VEROTETTAVA PÄÄOMATULO
- -> PÄÄOMATULOVEROKANTA 30% tai 32%, jos pääomatulo ylittää 40 000 € (2013 saakka 32% 50 000 € ylittävästä ja 2011 saakka 28% kaikesta po-tulosta) * VEROTETTAVA PÄÄOMATULO
 - = VERON OSUUS PÄÄOMATULOISTA

Pääomatulon alijäämä, ALIJÄÄMÄHYVITYS JA TAPPIO

- Pääomatulolajin alijäämä = Pääomatuloihin kohdistuvat menot ylittävät pääomatulojen määrän.
- Alijäämähyvitys = pääomatulon tuloveroprosentin mukainen osuus verovuonna syntyneestä pääomatulolajin alijäämästä.
- Alijäämähyvityksen laskeminen
- Pääomatuloveroprosentti * pääomatulolajin alijäämä
- Alijäämähyvityksen enimmäismäärä verovelvollista kohden 1.400 €
- Enimmäismäärää korotetaan perhekohtaisesti 400 € jos verovelvollisilla tai puolisoilla on 1 lapsi ja 800 € jos lapsia on kaksi tai useampia
- Pääomatulolajin tappio = vahvistettu ylimenevä osa pääomatulolajin alijäämästä, joka ansiotulojen verotuksessa voidaan ottaa huomioon.

Alijäämähyvitys

- Alijäämähyvitys huomioidaan verolaskelman lopussa
- Alijäämähyvityksen saa kääntää toisen puolison vähennykseksi
 - TVL 131§ "Alijäämähyvityksen saa tehdä myös puolisolta tai lapselta mutta, jos verovelvolliseen sovelletaan puolisoita koskevia säädöksiä, korotetaan sen puolison alijäämähyvityksen enimmäismäärää, jonka ansiotulosta määrättävän valtion tuloveron määrä on suurempi, elleivät puolisot ole toisin vaatineet."

Alijäämähyvitys

 Ensiasunnon hankintaan otetun koron aiheuttama alijäämä +2%-yksikköä

• TVL 131 "1. mom. tarkoitettua tulovero-% mukaista prosenttiosuutta (30%) po-tulolajin alijäämästä on korotettava kahdella prosenttiyksiköllä siltä osin kun alijäämä on muodostunut ensiasunnon hankintaan otetun asuntovelan korosta."

=> alijäämähyvitys 32% alijäämästä

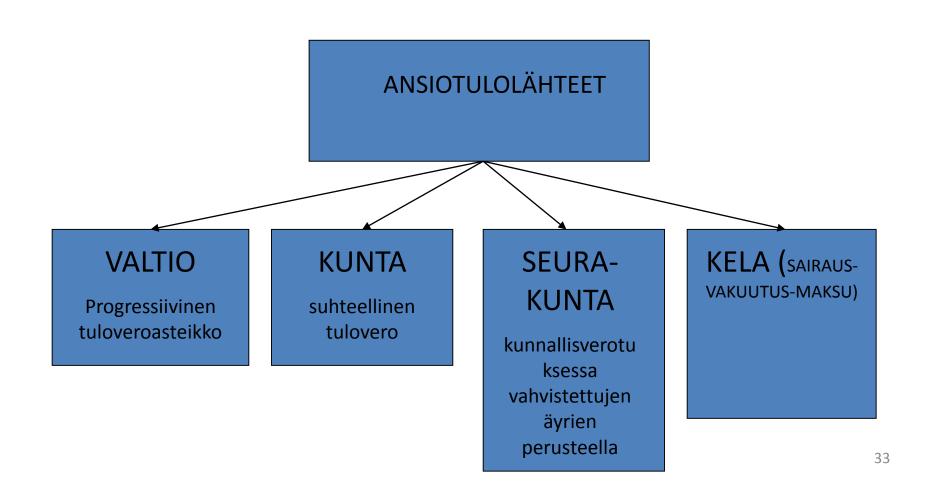
2.2 ANSIOTULOT

- TVL 29 § mukaan veronalaista tuloa rahana ja etuutena saadut tulot suoritteet
- keskeisiä ansiotuloja:
 - palkkatulot ja eläketulot
 - 2. jaettavan yritystulon ansiotulo-osuus
 - yhtymän osakkaan tulo-osuuden ansiotuloosuus
 - 4. muusta osakeyhtiöstä kuin pörssiyhtiöstä saadun osinkotulon ansiotulo-osuus
 - 5. metsätalouden puhdas tulo

Veronalaiset ansiotulot

- Palkan määrittely
- ➤ työ- ja virkasuhteesta saatu palkka, palkkio, etuus tai korvaus + luontaisedut
- Ay:n ja Ky:n yhtiömiehen nostama palkka, TJ:n palkka, kokous-, luento-, esitelmäpalkkiot ja luottamustoimesta sekä hallintoelimen jäsenyydestä saadut palkkiot.

Ansiotulon veronsaajat

Valtion vuoden 2014 progressiivinen tuloveroasteikko (tätä käytetty ratkaisuissa)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 300—24 300	8	6,5
24 300—39 700	528	17,5
39 700—71 400	3 223	21,5
71 400—100 000	10 038,50	29,75
100 000—	18 547	31,75

UUSIN VEROTAULUKKO LÖYTYY TÄÄLTÄ:

https://www.vero.fi/fi-

FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Valtion_tuloveroasteikko_2015(35390)

3. TULOLÄHTEET

- Verovelvollisella 3 tulolähdettä
 - > Elinkeinotoiminnan tulolähde
 - Maatalouden tulolähde
 - Henkilökohtaisten tulojen tulolähde
- Puhdas tulo eli nettotulo lasketaan tulolähteittäin eri verolakien mukaan
- Tulolähteittäin vähennetään korkomenot ja tappiontasaus pääsääntöisesti
- Tappiot voidaan vähentää saman tulolähteen tuloksesta seuraavien 10 verovuoden aikana
- Poikkeus >>> Yksityisellä elinkeinon ja maatalouden harjoittajalla on oikeus vaatia elinkeino- ja maataloustulolähteen tappioiden vähentämistä jo samana verovuonna pääomatulolajista.